

Vad är Artikel 6 under Parisavtalet och vilken betydelse har den för det globala näringslivet?

Bakgrund

I det historiska [Parisavtalet](#) från 2015 åtog sig alla deltagande länder att sätta upp nationella mål för minskade utsläpp av växthusgaser, även kallat Nationellt fastställda bidrag (*Nationally Determined Contributions, NDC*). Detta frivilliga tillvägagångssätt betyder att det är upp till länder att själva sätta sina mål och bestämma hur snabbt man ska nå nettonollutsläpp nationellt.

Enligt [de senaste beräkningarna](#), vilka har utgått från de nationella klimatmål som hittills har kommunicerats, går världen mot en global uppvärmning på 2,7°C mot slutet av århundradet jämfört med förindustriella nivåer.

Centralt för att öka takten i klimatomställningen är implementeringen av ett gränsöverskridande ramverk för utsläppshandel. Det är avgörande eftersom det skulle möjliggöra för länder och näringslivet att på ett kostnadseffektivt sätt genomföra sina utsläppsminskningar, både nationellt och globalt genom samarbete stater och företag emellan.

Ett sådant system kräver dock att länder kommer överens om ett gemensamt regelverk för implementeringen av Artikel 6 vid [FN:s nästa klimattoppmöte](#) i Glasgow den 31 oktober – 12 november.

Vad innefattar Artikel 6?

Parisavtalets Artikel 6 innefattar tre viktiga delar – två marknadsmekanismer som möjliggör välfungerande internationell utsläppshandel och en tredje icke-marknadsbaserad mekanism.

- **Artikel 6.2** möjliggör internationella överföringar av utsläppsminskningar
- – även kallat utsläppsminskningseenheter eller internationellt överförbara
- utsläppsbegränsningsresultat, *Internationally Transferred Mitigation Outcomes* – mellan länder för att de tillsammans ska uppnå målen i sina klimatplaner (NDC). Överföringarna ska ske i enlighet med ett robust ramverk för att undvika dubbelräkning av utsläppsminskningar. Det innebär att varje utsläppsminskningseenhet bara ska kunna bidra till uppfyllandet av ett lands klimatmål.

- **Artikel 6.4** syftar till att skapa en marknadsmekanism inom UNFCCC – även kallad *Sustainable Development Mechanism* – som ska möjliggöra handel med utsläppsminskningar som åstadkoms via vissa typer av projekt. Exempelvis kan land A finansiera ett solcellsverk i land B som ett substitut för ett kolkraftverk. Utsläppen kommer därav att minska och land B drar fördelar av den förnybara energin samtidigt som land A får tillgodoräkna sig en del av de minskade utsläppen. Artikel 6.4 nämner särskilt den privata sektorns deltagande. Parisavtalets parter måste dock fortfarande definiera hur företag kan medverka i denna samarbetsmekanism för att hjälpa länder att uppnå sina nationella klimatmål, men också hur näringslivet kan bidra direkt till Parisavtalet. Av den anledningen är det viktigt med tydlighet och vägledning kring vilken typ av projekt som näringslivet kan bidra till, hur överföringen av utsläppsminskningar ska beräknas samt med regler för mätning och verifiering av utsläpp. Många företag undersöker redan möjligheter och marknader för utsläppsminskningssprojekt som faller under Artikel 6.
- **Artikel 6.8** ämnar ge riktlinjer för icke-marknadsbaserade mekanismer och processer som kan resultera i minskade utsläpp av växthusgaser, såsom utvecklingsbistånd.

Dessa regler kommer att avgöra hur länder och företag kan använda internationella utsläppsmarknader för att uppnå klimatmålen. Om dessa mekanismer utformas på ett tydligt, rättvist och miljömässigt sunt sätt som möjliggör välfungerande koldioxidmarknader kan de bli en starkt bidragande faktor till att minska de globala utsläppen, och det till en lägre kostnad samtidigt som finansiering av nya klimatåtgärder kan säkras.

Vad står på spel under COP26?

Det finns i dag inget regelverk för Artikel 6, trots att länder kom nära en överenskommelse gällande en majoritet av Parisavtalets regler både under COP24 i Katowice år 2018 och COP25 i Madrid år 2019.

Officiella förhandlingar i frågan kommer att återupptas under det kommande mötet i Glasgow i november 2021 (ursprungligen var det tänkt att ske 2020) och världens länder kommer återigen att försöka nå en överenskommelse. [Tre olika textversioner](#) som förbereddes av det chilenska ordförandeskapet inför COP25 (mötet var ursprungligen tänkt att hållas i Santiago de Chile) tillsammans med de tillägg som har gjorts under de många tekniska förberedelsemötena inför COP26 kommer att ligga till grund för förhandlingarna i Glasgow.

Följande knäckfrågor kring Artikel 6 kommer att vara centrala under diskussionerna i Glasgow:

- **Undvikandet av dubbelräkning**
 - Diskussionen om dubbelräkning kommer vara en av de stora skiljelinjerna under förhandlingarna. En majoritet av länderna argumenterar för att en och samma utsläppsminskingsenhet inte bör få tillgodoräknas av mer än ett land, det vill säga att när ett land säljer sina utsläppsminskingsenheter till ett annat land måste de justera sina utsläppssiffror därefter.
- **Att utsläppsminskingsenheter från det tidigare Kyotoprotokollet förs över till Parisavtalet**
 - En annan flitigt debatterad fråga är huruvida inga, några eller alla utsläppsminskingsenheter som skapats inom ramen för Kyotoprotokollet ska föras över när Parisavtalets Artikel 6 implementeras. Olika studier uppskattar att det existerar 4 miljarder sådana enheter under Kyotoprotokollet, vilket motsvarar 4 gigaton utsläpp av växthusgaser.
- **Generell minskning av de globala utsläppen**
 - Artikel 6.4 stipulerar att den nya mekanismen för utsläppshandel ska bidra till en generell minskning av de globala utsläppen av växthusgaser. Länder är oense om hur man ska uppnå det.
- **Fördelningen av intäkter**
 - Under Kyotoprotokollet finansierades klimatrelaterade projekt via den s.k. *Adaptation Fund* med hjälp av intäkter genererade från samarbetsmekanismerna. Det har man enats om ska vara fallet även för Parisavtalets artikel 6.4, men länder är oense om hur fördelningen av intäkter ska se ut i praktiken. Vissa länder argumenterar för att intäkter genererade av Artikel 6.2 också ska omfattas.

Artikel 6 är en central del av Parisavtalet. Den har stor potential att höja ambitionsnivån i de Nationellt fastställda bidragen och samtidigt sänka den totala kostnaden för klimatomställningen genom att även inkludera näringslivet, mobilisera finansiella resurser och sprida teknik och expertis. Samtidigt är det viktigt att säkerställa att implementeringen bidrar till faktiska utsläppsminskningar och att Parisavtalets mål värnas. Därför är det så viktigt att parterna får till ett robust regelverk kring Artikel 6 under COP26.

